

JÄMSTÄLLDHETS
MYNDIGHETEN

INDIKATORER FÖR UPPFÖLJNING AV NOLLVISIONEN

Delredovisning av uppdrag om uppföljning av delmålen mot våld, förtryck och utnyttjande och nollvisionen för dödligt våld mot kvinnor.

Jämställdhetsmyndigheten

Göteborg, september 2026

Rapport 2026:21

Dnr: 26/00175

Omslagsfoto: Stina Gränfors

Har du frågor om denna publikation, kontakta:

Mari Brännvall

Telefon 031-392 90 00

INNEHÅLL

Uppdraget	8
Ta fram indikatorer för uppföljning av nollvisionen.....	8
Tolkning och avgränsning av uppdraget	8
Definition.....	9
Bakgrund	11
Uppdragets bakgrund och kontext	11
Nära sammankopplat med uppdrag om nationell samverkansstruktur	12
Förstudie om nollvision för våld i nära relationer	12
Erfarenheter av nollvisionen inom trafiksäkerhetsområdet	12
Rekommendationer till Sverige avseende datainsamling om våld mot kvinnor	13
Uppföljning av dödligt våld mot kvinnor inom EU/Europa	14
Uppdragets genomförande	16
Tillvägagångssätt för genomförande	16
Samverkan och förankring	16
Kvalitetssäkring	17
Statistiska indikatorer	17
Rättsliga förutsättningar	19
Resultat.....	20
Kartläggningar	20
Förslag på utfallsindikatorer för årlig uppföljning	29
Inledande överväganden avseende uppföljning vart fjärde år	33
Analys och slutsatser	35
Förslaget	35
Det fortsatta arbetet inom uppdraget	36
Nollvisionen i den nationella strategin.....	36
English summary	38
Referenser	41
Bilaga 1. Uppdragsbeskrivning.....	42
Utdrag ur uppdrag om uppföljning av delmålen mot våld, förtryck och utnyttjande och nollvisionen för dödligt våld mot kvinnor	

FÖRORD

Denna rapport är en delredovisning av regeringsuppdraget om uppföljning av delmålen mot våld, förtryck och utnyttjande och nollvisionen för dödligt våld mot kvinnor A2026/00417. Delredovisningen innehåller förslag på indikatorer för uppföljning av nollvisionen för dödligt våld mot kvinnor.

I enlighet med uppdragsbeskrivningen har Jämställdhetsmyndigheten ansvarat för att samordna uppdragets genomförande och för att delredovisa uppdraget. Jämställdhetsmyndigheten har också bidragit med sina samlade kunskaper om jämställdhetspolitiken och de jämställdhetspolitiska delmålen om våld, förtryck och utnyttjande. Brottsförebyggande rådet har bidragit med kunskap och erfarenhet av produktion och utveckling av statistik, särskilt gällande den officiella statistiken över konstaterade fall av dödligt våld. Socialstyrelsen har bidragit med sin samlade kunskap i arbetet med att utreda och bedöma vilka indikatorer som föreslås användas för uppföljningen. Statistiska centralbyrån (SCB) har bidragit med kunskap och erfarenheter inom utveckling av indikatorer och annan statistik, samt i frågor som avser systemet för den officiella statistiken och samordningen av detta. Samtliga tre myndigheter har lämnat inspel på Jämställdhetsmyndighetens delredovisning.

Arbetet med att utveckla uppföljningen av könsrelaterat dödligt våld mot kvinnor (internationellt kallat femicide) är komplext och kräver fortsatt myndighetsgemensamt arbete. I delredovisningen föreslås en uppföljningsstruktur med årliga utfallsindikatorer och en mer fördjupad uppföljning vart fjärde år. Frågor om definitioner, relevanta datakällor, rättsliga förutsättningar och möjligheten att använda EIGE:s klassifikationssystem för femicide behöver utredas vidare inom ramen för uppdraget, inför slutredovisningen den 28 september 2028.

Lise Tamm
Generaldirektör
Jämställdhetsmyndigheten

SAMMANFATTNING

Denna rapport är en delredovisning av regeringsuppdraget om uppföljning av delmålen mot våld, förtryck och utnyttjande och nollvisionen för dödligt våld mot kvinnor. Delredovisningen innehåller förslag på indikatorer för uppföljning av nollvisionen för dödligt våld mot kvinnor.

Regeringen gav den 9 april 2026 Jämställdhetsmyndigheten, Brottsförebyggande rådet, Socialstyrelsen och SCB i uppdrag att ta fram indikatorer för uppföljning av nollvisionen för dödligt våld mot kvinnor och de jämställdhetspolitiska delmålen mot våld, förtryck och utnyttjande. Den del av uppdraget som omfattar att ta fram indikatorer för uppföljning av nollvisionen för dödligt våld mot kvinnor ska redovisas senast den 1 september 2026.

Jämställdhetsmyndigheten har samordnat uppdraget och myndigheterna har gemensamt utrett och bedömt vilka indikatorer som bör användas. Följande aktiviteter har genomförts inom uppdraget:

- Dialogmöten för att samla in kunskap och erfarenheter från länsstyrelserna, Nationellt centrum för kvinnofrid, Polismyndigheten, Rättsmedicinalverket samt civilsamhällesorganisationerna MÄN, Roks och Unizon.
- Genomgång av indikatorer inom EU och Sverige samt kartläggning av vilka uppgifter som finns i befintlig statistik och vilka som kräver utvecklade datakällor eller metoder.

Med utgångspunkt i den nationella strategin definieras det våld som ingår i nollvisionen för dödligt våld mot kvinnor som *dödligt våld mot flickor och kvinnor, oavsett relation till förövaren, som är en konsekvens av historiskt ojämlika maktförhållanden mellan kvinnor och män*. Eller förkortat: *könsrelaterat dödande av flickor och kvinnor*. Denna förståelse av problemet överensstämmer med internationella definitioner av begreppet ”femicide”. Det är ett samlingsbegrepp som används internationellt för dödligt våld mot kvinnor, i de fall där kvinnor dödas för att de är kvinnor. Med anledning av denna överensstämmelse kan begreppet ”femicide” vara relevant att utgå från när det gäller uppföljningen av nollvisionen för dödligt våld mot kvinnor. Brå bedömer dock att det behövs fortsatt utredning kring om begreppet är lämpligt inom den löpande officiella statistiken och vad det får för konsekvenser för statistikprodukten gällande konstaterade fall av dödligt våld. Hur begreppet kan göras mätbart, samt vilka datakällor som finns och inte finns tillgängliga eller möjliga att ta fram i en svensk kontext, behöver utredas ytterligare inom uppdraget.

Förslag på indikatorer för årlig uppföljning av nollvisionen för dödligt våld mot kvinnor och flickor:

1. Kvinnor och flickor som har dödats
2. Förövare som har medverkat till dödandet av kvinnor och flickor

Indikatorn Kvinnor och flickor som har dödats redovisas i antal kvinnor och flickor efter följande indelningar, om det efter analys av dataunderlaget visar sig vara möjligt:

- *Relation mellan offer och förövare.* Indelad i Partner/före detta partner, Familj/släkt, Bekant, Obekant, Oklart/Går ej att fastställa.
- *Åldersgrupp.* Indelad i 0–12 år, 13–17 år, 18–29 år, 30–49 år, 50–69 år, 70 år eller mer.
- *Förövarantal.* Indelad i En förövare, Minst två förövare, Okänt antal förövare.
- *Motiv.* Hedersmotiv, Kontrollmotiv, Sexuellt motiv, Hatbrottsmotiv, Antidemokratiskt motiv. Respektive motiv indelat i Ja, Nej, Oklart/Går ej att fastställa.
- *Brottsplats.* Indelad i Privat, Institutionell, Offentlig.
- *Geografisk plats.* Indelad i Storstäder och storstadsnära kommuner, Större städer och kommuner nära större stad, Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner.
- *Våldsmetod.* Kniv eller annat vasst föremål, Skjutvapen, Trubbigt våld, Strypning inklusive kvävning, Övrigt. Respektive våldsmetod indelad i Ja, Nej, Oklart/Går ej att fastställa.
- *Övervåld.* Indelad i Ja, Nej.
- *Otillbörlig hantering av den döda kroppen.* Indelad i Ja, Nej.

Möjligheten att utveckla redovisning i *motiv, våldsmetod, övervåld och otillbörlig hantering av den döda kroppen* behöver utredas vidare.

Indikatorn Förövare som har medverkat till dödandet av kvinnor och flickor redovisas i antal förövare efter följande indelningar, om det efter analys av dataunderlaget visar sig vara möjligt:

- *Kön.* Indelad i Man/pojke, Kvinna/flicka
- *Åldersgrupp.* Indelad i 0–12 år, 13–17 år, 18–29 år, 30–49 år, 50–69 år, 70 år eller mer.

Ovanstående indelningar är gjorda utifrån vad som är önskvärt men kan komma att förändras när vidare myndighetsgemensamt utredningsarbete skett, och därmed justeras inför slutredovisningen av uppdraget.

Förslaget utgår från de uppdelningar som efterfrågats av regeringen i uppdragsbeskrivningen och från Sveriges internationella åtaganden, såsom EU-direktiv 2024/1385, samt rekommendationer från Europarådet och European Institute for Gender Equality (EIGE). Förslaget innebär en mer detaljerad kategorisering än vad regeringen efterfrågade och innebär stärkta förutsättningar för att ta fram statistik som är jämförbar inom EU.

Det fortsatta arbetet kommer att inkludera struktur- och processindikatorer som kan visa var samhället brister och ge underlag för förebyggande åtgärder. Denna kunskap kan sedan ligga till grund för politiska beslut om åtgärder för att förebygga dödligt våld mot kvinnor.

Inom ramen för uppdraget fram till delredovisning har samverkansmyndigheterna inte hunnit utreda och bedöma hur femicide kan definieras och operationaliseras i en svensk kontext.¹ Vilka datakällor som finns har kartlagts inom uppdraget och redovisas senare i den här delrapporten. Däremot behöver rättsliga och praktiska förutsättningar för att använda och eventuellt utveckla datakällorna utredas vidare. Det fortsatta utredningsarbetet kommer bland annat att ägnas åt dessa frågor. Det är viktig kunskap för att samhället ska kunna se, förebygga och bekämpa könsrelaterat dödligt våld mot kvinnor – och för att nollvisionen ska kunna nås.

¹ Brå anser att det fortfarande inte är tillräckligt utrett om begreppet femicide är lämpligt att användas och i sådana fall i vilka sammanhang.

UPPDRAGET

Kapitlet redogör för regeringsuppdraget att ta fram indikatorer för uppföljning av nollvisionen för det dödliga våldet mot kvinnor och hur myndigheterna har tolkat och avgränsat uppdraget, inklusive hur det våld som omfattas av nollvisionen har definierats.

Ta fram indikatorer för uppföljning av nollvisionen

Regeringen har gett Jämställdhetsmyndigheten, Brottsförebyggande rådet (Brå), Socialstyrelsen och SCB i uppdrag att gemensamt utreda och bedöma vilka indikatorer som ska användas för en långsiktig och jämförbar uppföljning, av bland annat nollvisionen för dödligt våld mot kvinnor (se bilaga 1). Uppdraget att ta fram indikatorer för uppföljningen av nollvisionen ingår i ett bredare uppdrag om uppföljning av delmålen mot våld, förtryck och utnyttjande. Detta ska göras med beaktande av den nationella strategin mot mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, utnyttjande i prostitution och människohandel samt hedersrelaterat våld och förtryck. Arbetet ska även utgå från strategins fem strategiska områden och tre utgångspunkter.²

Av regeringens beslut framgår att myndigheterna ska inhämta kunskap och erfarenheter från länsstyrelserna, Polismyndigheten, Rättsmedicinalverket, Uppsala universitet (Nationellt centrum för kvinnofrid) och andra för uppdraget relevanta aktörer. Vidare ska myndigheterna beakta rekommendationerna till Sverige som rör uppföljning och datainsamling inom området förtroendeskapande genom stöd, skydd och rätt. Detta baserat på Istanbulkonventionen som beslutades av partskommittén den 5 juni 2025.

Jämställdhetsmyndigheten ska senast den 1 september 2026 lämna en delredovisning innehållande indikatorer för uppföljning av nollvisionen för dödligt våld mot kvinnor.

Tolkning och avgränsning av uppdraget

Av regeringsbeslutet framgår att indikatorerna för uppföljning av nollvisionen för dödligt våld mot kvinnor, i den mån det är möjligt, ska delas upp utifrån ålder på brottsoffret, kön på förövaren, om förövaren är närstående eller inte, och om heder är ett motiv till brottet. En sådan uppdelning gör det möjligt att urskilja förekomsten av olika former av dödligt våld mot kvinnor, såsom dödligt partnervåld, hedersrelaterade mord och dödligt våld utanför nära relationer.

I denna delredovisning har arbetet inriktats på utfallsindikatorer. Det fortsatta utredningsarbetet kommer även behandla struktur- och processindikatorer. Dessa

² Ibid.

kan ge information om huruvida samhället har förutsättningar att agera och om dessa förutsättningar används.

Definition

Av den nationella strategin mot våld, förtryck och utnyttjande framgår att:

Mäns våld mot kvinnor är ett uttryck för historiskt ojämlika maktförhållanden mellan kvinnor och män och det dödliga våldet är den yttersta konsekvensen av dessa. Detta är oacceptabelt. Särskild uppmärksamhet måste riktas mot det dödliga våldet mot kvinnor genom en tydligare och mer avgränsad nollvision. (...) Nollvisionen omfattar dödligt våld mot kvinnor oavsett om det förekommer i en nära relation, i en hederskontext eller utan koppling till nära relation.³

Med utgångspunkt i den nationella strategin definieras här det våld som ingår i nollvisionen för dödligt våld mot kvinnor som *dödligt våld mot flickor och kvinnor, oavsett relation till förövaren, som är en konsekvens av historiskt ojämlika maktförhållanden mellan kvinnor och män*. Det samhällsproblem som ska bekämpas genom en nollvision är i korthet: *könsrelaterat dödande av flickor och kvinnor*. Definitionen omfattar således pojkars och mäns dödliga våld mot flickor och kvinnor samt kvinnors dödliga våld mot kvinnor och flickor som är relaterat till könsojämlikhet. Exempelvis hedersrelaterade mord av kvinnor som utövas av kvinnor. Definitionen anger att den omfattar dödligt våld som är relaterat till könsojämlikhet, men det krävs inte ett uttalat motiv från förövaren att denne dödat flickan eller kvinnan just på grund av hennes kön.

Denna definition överensstämmer med internationella definitioner av begreppet ”femicide”. Det är det samlingsbegrepp som används internationellt för dödligt våld mot kvinnor. Europeiska jämställdhetsinstitutet (EIGE) definierar femicide som ”gender-related killings of women and girls”.⁴ I likhet med vad som framgår av den nationella strategin menar EIGE att det dödliga våldet mot kvinnor är det allvarligaste uttrycket för könsbaserat våld och djupt rotat i ojämlika förhållanden mellan kvinnor och män.⁵ Femicide kan också förstås som det värsta utfallet och konsekvensen av mäns våld mot kvinnor.⁶

Mot denna bakgrund kan begreppet ”femicide” vara relevant att använda även i en svensk kontext. Det kan fungera som en lämplig utgångspunkt i arbetet med att framställa indikatorer för uppföljning av nollvisionen för dödligt våld mot kvinnor, dels eftersom det bedömts överensstämma med den nationella strategin och dels eftersom det inom EU finns en operationalisering för statistikändamål. Genom att kartlägga femicide enligt EIGE:s standard i Sverige möjliggörs jämförelse med

³ Regeringen (2025), s 25.

⁴ European Institute for Gender Equality (2021a).

⁵ European Institute for Gender Equality (2026).

⁶ European Institute for Gender Equality (2021c).

andra europeiska länder. På så sätt kan vi få och dela kunskap och erfarenhet om hur vi på bästa sätt kan förebygga det dödliga våldet mot kvinnor. Denna bedömning överensstämmer också med Jämställdhetsmyndighetens slutsatser inför den nya tioåriga strategiperioden, där myndigheten betonar behovet av att uppföljning och indikatorer omfattar allt könsrelaterat dödande av kvinnor, i enlighet med det som internationellt benämns femicide.⁷ Hur begreppet kan användas och vilka begränsningar som finns i en svensk kontext behöver dock utredas ytterligare. Resultatet av det arbetet kommer att redovisas i slutredovisningen av uppdraget.

⁷ Jämställdhetsmyndigheten (2025).

BAKGRUND

Kapitlet inleds med en beskrivning av uppdragets bakgrund och kontext samt det närliggande uppdraget om en nationell samverkansstruktur. Därefter beskrivs resultat av en förstudie om nollvision för våld i nära relationer och de lärdomar som hämtats från andra etablerade nollvisioner, särskilt inom trafiksäkerhetsområdet. Efter det beskrivs internationella rekommendationer till Sverige gällande datainsamling och hur dödligt våld mot kvinnor bör följas upp. Kapitlet avslutas med en beskrivning av uppföljning av dödligt våld mot kvinnor inom EU och Europa.

Uppdragets bakgrund och kontext

Regeringen har vidtagit en rad åtgärder för att stärka och fördjupa uppföljningen av arbetet mot mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, utnyttjande i prostitution och människohandel samt hedersrelaterat våld och förtryck.⁸ Syftet är att skapa en långsiktig och jämförbar uppföljning av hur arbetet utvecklas över tid.

I denna uppföljning har Jämställdhetsmyndigheten en central roll. Myndigheten ansvarar för att analysera utvecklingen utifrån nationella indikatorer och andra relevanta mått, samt för att vartannat år genomföra en fördjupad uppföljning av arbetet i förhållande till delmålen och den nationella strategin.⁹ Länsstyrelsernas årliga redovisningar av resultat och effekter av deras arbete samt analys av utvecklingen i respektive län utgör viktiga underlag i denna analys.¹⁰

Det aktuella uppdraget att ta fram indikatorer för uppföljningen av nollvisionen för dödligt våld mot kvinnor är en del av att stärka och fördjupa uppföljningen av arbetet mot mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, utnyttjande i prostitution och människohandel samt hedersrelaterat våld och förtryck. Indikatorerna för uppföljning av nollvisionen för dödligt våld mot kvinnor och för de jämställdhetspolitiska delmålen mot våld, förtryck och utnyttjande ska bidra till att långsiktigt stärka kvaliteten i den årliga uppföljningen och den fördjupade uppföljningen, och därigenom stärka förutsättningarna för ett effektivt arbete. I uppdraget uttrycker regeringen också att uppföljningarna kan kompletteras med annan relevant kunskap från regional, nationell och internationell nivå, med målsättningen att stärka analysen och bidra till en bredare förståelse av utvecklingen inom området.¹¹ Den fördjupade uppföljningen ska enligt uppdraget genomföras vart fjärde år.¹²

⁸ Regeringen (2021) och (2026b).

⁹ Förordning (2017:937).

¹⁰ Förordning (2021:995).

¹¹ Regeringen (2025).

¹² Regeringen (2026b).

Nära sammankopplat med uppdrag om nationell samverkansstruktur

Det aktuella uppdraget om stärkt uppföljning är nära sammankopplat med regeringsuppdraget som riktas till 18 myndigheter om att delta i en nationell samverkansstruktur och utveckla arbetet mot våld, förtryck och utnyttjande.¹³ Båda uppdragen avser att stödja genomförandet av den nationella strategin och samordnas av Jämställdhetsmyndigheten.

Den nationella samverkansstrukturen ska bidra till ett effektivt, hållbart och samordnat arbete för att uppnå de jämställdhetspolitiska delmålen mot våld, förtryck och utnyttjande samt nollvisionen för det dödliga våldet mot kvinnor. I likhet med uppföljningsuppdraget ska arbetet bedrivas i linje med de utgångspunkter och strategiska områden som anges i den nationella strategin.¹⁴

Förstudie om nollvision för våld i nära relationer

Med anledning av riksdagens tillkännagivande om att införa en nollvision för våld i nära relationer gav regeringen Jämställdhetsmyndigheten i uppdrag att ta fram en förstudie.¹⁵ Förstudien analyserar erfarenheter från etablerade nationella nollvisioner och lyfter fram centrala förutsättningar som behöver vara på plats för att en nollvision ska kunna följas upp och styras effektivt.¹⁶

En central slutsats är att nollvisioner bör:

- vila på en tydlig och vetenskapligt grundad problembeskrivning,
- inkludera förebyggande perspektiv och
- innehålla kontinuerligt arbete med indikatorer.

Förstudien understryker behovet av att kombinera utfallsindikatorer, såsom förekomsten av dödligt och allvarligt våld, med process- och strukturindikatorer som speglar systemets förutsättningar och förmåga att förebygga våld. Förstudien betonar också att progression inte enbart kan mätas i siffror, utan behöver kompletteras med kvalitativa mål.

Erfarenheter från andra nollvisioner visar att det tar tid att etablera fungerande strukturer, men att nollvisioner kan vara kraftfulla verktyg för att identifiera brister och driva förändring när de följs upp systematiskt. Dessa lärdomar är viktiga för framtagande och utveckling av indikatorer för uppföljningen av nollvisionen för dödligt våld mot kvinnor.

Erfarenheter av nollvisionen inom trafiksäkerhetsområdet

Erfarenheter från etablerade nollvisioner, särskilt inom trafiksäkerhetsområdet, är relevanta eftersom de visar hur en nollvision kan omsättas i praktisk styrning och uppföljning med hjälp av indikatorer.

¹³ Regeringen (2026a).

¹⁴ Regeringen (2026a).

¹⁵ Regeringen (2023).

¹⁶ Jämställdhetsmyndigheten (2024).

Nollvisionen för trafiksäkerhet, som antogs av riksdagen 1997, syftar till att ingen ska omkomma eller skadas allvarligt i trafiken. En central utgångspunkt är att ansvaret för säkerheten delas mellan olika aktörer i systemet, såsom beslutsfattare, planerare och fordonstillverkare, och inte enbart ligger på individen. Detta systemperspektiv innebär att arbetet i hög grad inriktas på att förebygga allvarliga konsekvenser genom att utforma ett säkert system, snarare än att enbart påverka enskilda beteenden.

En viktig lärdom från trafiksäkerhetsområdet är hur uppföljningen struktureras. Arbetet bygger på flera typer av indikatorer som tillsammans ger en helhetsbild av utvecklingen. Utfallsindikatorer följer utvecklingen av antalet dödade och allvarligt skadade, medan systemindikatorer speglar de strukturella förutsättningarna i systemet och användningsindikatorer belyser i vilken utsträckning dessa förutsättningar efterlevs. Genom att kombinera indikatorer på olika nivåer kan utvecklingen analyseras mer träffsäkert och åtgärder prioriteras utifrån var i systemet brister uppstår.

Trafiksäkerhetsarbetet kännetecknas också av en systematisk och återkommande uppföljning, där indikatorer används för att följa utvecklingen över tid och skapa en gemensam kunskapsbas. Detta möjliggör samordning mellan aktörer och bidrar till ett långsiktigt och målinriktat arbete.¹⁷

Dessa erfarenheter är relevanta för utvecklingen av indikatorer för uppföljning av nollvisionen för dödligt våld mot kvinnor, särskilt vad gäller behovet av att kombinera olika typer av indikatorer och att skapa en strukturerad och återkommande uppföljning som stödjer analys och styrning.

Rekommendationer till Sverige avseende datainsamling om våld mot kvinnor

Av regeringsuppdraget framgår att myndigheterna ska beakta de punkter som rör uppföljning och datainsamling i rekommendationer till Sverige om förtroendeskapande genom stöd, skydd och rätt. Detta är baserat på Istanbulkonventionen som beslutades av Europarådets partskommitté den 5 juni 2025.¹⁸ Enligt konventionen rekommenderas Sveriges regering att vidta åtgärder för att:

- inkludera alla former av våld mot kvinnor i datainsamlingen
- harmonisera datainsamlingen mellan rättsväsendets aktörer
- säkerställa att data är uppdelade efter kön, ålder, förövarens relation till offret och geografisk plats
- säkerställa datainsamling inom hälso- och sjukvården, socialtjänsten och specialiserade stödverksamheter

För detta uppdrag innebär det att indikatorerna för uppföljning av dödligt våld mot kvinnor bör inkludera alla former av våld mot kvinnor samt att data bör delas upp efter kön, ålder, relation till förövaren och geografisk plats. I begreppet geografisk

¹⁷ Jämställdhetsmyndigheten (2024).

¹⁸ Europarådet (2025), s 3.

plats inkluderas både den faktiska geografiska platsen samt brottsplatsen där det dödliga våldet skedde, såsom hem, allmän plats etc.

Vidare ska EU:s medlemsstater, enligt artikel 44 i Europaparlamentets och Rådets direktiv om bekämpning av våld mot kvinnor och våld i nära relationer (2024/1385), ha ett system för insamling, utveckling, produktion och spridning av statistik om våld mot kvinnor eller våld i nära relationer. Direktivet räknar upp vilken statistik som avses och nämner särskilt dödligt våld mot kvinnor. Enligt artikel 44 har European Institute for Gender Equality (EIGE) två huvudsakliga uppgifter. Dels att skapa ett system för insamling av data från EU-länderna, samt att fastställa gemensamma standarder för datainsamling. Regeringen beslutade i februari 2025 att ge en särskild utredare i uppdrag att analysera direktivet om bekämpning av våld mot kvinnor och våld i nära relationer och bedöma om, och i så fall vilka, åtgärder som krävs för att genomföra direktivet. Utredningen redovisades i juni 2026 genom SOU 2026:34.

Vad gäller artikel 44 beskriver utredningen att Brå årligen publicerar officiell statistik över konstaterade fall av dödligt våld. Utredningen konstaterar att den data som Brå redovisar inom ramen för den officiella kriminalstatistiken i dagsläget inte kan anses motsvara direktivets förväntningar på innehållet i statistiken om fällande domar avseende våld mot kvinnor eller våld i nära relationer. Brå har inlett en förstudie under 2026 i syfte att vidareutveckla statistiken över brottmålsprocessen vilken på sikt kan ge förutsättningar för bland annat statistik över domar avseende våld i nära relationer.¹⁹

Uppföljning av dödligt våld mot kvinnor inom EU/Europa

För att förebygga och bekämpa dödligt våld mot kvinnor behövs tillförlitlig och jämförbar statistik. I nuläget använder medlemsstaterna olika kriterier för att fastställa om en kvinna eller flicka dödades på grund av sitt kön, vilket gör det svårt att samla in jämförbar statistik inom EU. Dessutom har det saknats en gemensam definition av begreppet "femicide". EIGE erbjuder därför stöd till medlemsstaterna att definiera och mäta dödligt våld mot kvinnor för att kunna arbeta mot målet att detta våld ska upphöra.

EIGE har listat minimidata som varje medlemsstat behöver samla in för att förstå fenomenet femicide:²⁰

- *Sociodemografiska uppgifter om offer och förövare*, såsom kön, ålder, nationalitet, utbildningsnivå, yrke, bostadsort, migrationsstatus och etnicitet. För offret bör även uppgifter om graviditet, barn och funktionsnedsättning inkluderas.
- *Relation mellan offer och förövare*, med tydlig kategorisering av typ av relation, exempelvis släkting, vårdrelation, arbetsrelation.

¹⁹ Statens offentliga utredningar (2026).

²⁰ European Institute for Gender Equality (2021b).

- *Omständigheter kring dödandet*, inklusive plats, typ av våld eller metod som har använts, sexuell exploatering, sexuellt våld, skadliga praktiker såsom kvinnlig könsstympning, kopplingar till organiserad kriminalitet samt uppgifter om eventuella barn som bevittnat dödandet eller själva dödats.
- *Modus operandi/Tillvägagångssätt*, såsom tillgång till/användning av vapen, strypning, sexuellt våld, övervåld, offret förvunnet, offret pressat till självmord.
- *Könsrelaterade motiv och riskfaktorer*, såsom hedersmotiv, hatmotiv, inskränkningar av kvinnors mänskliga rättigheter och kontrollmotiv.

Utifrån behovet av gemensamma definitioner och variabler samt harmoniserade indikatorer för EU:s medlemsstater har EIGE tagit fram ett klassifikationssystem för mätning av femicide för statistiska ändamål.²¹

Klassifikationssystemet bygger på en uppdelning i tre huvudsakliga typer av femicide;

- avsiktligt dödligt våld mot en kvinna eller flicka av en partner eller familjemedlem
- andra typer av avsiktligt dödligt våld mot en kvinna eller flicka
- oavsiktligt dödligt våld mot en kvinna eller flicka

Under den första kategorin faller till exempel dödligt våld av en nuvarande eller tidigare partner samt hedersrelaterat dödligt våld av en familjemedlem. Under den andra kategorin faller exempelvis dödligt våld mot en kvinna eller flicka med inslag av sexualiserat våld eller relaterat till sexuell exploatering. Den tredje kategorin innehåller oavsiktligt dödande av en kvinna eller flicka bland annat till följd av partnervåld eller relaterat till kvinnlig könsstympning.

För dessa tre typer av femicide föreslår EIGE ett antal indikatorer såsom antal offer, antal misstänkta förövare och antal dömda förövare uppdelat på kön. Indikatorerna kan sedan brytas ner ytterligare i olika variabler beroende på typ av femicide.²²

Med utgångspunkt i sin studie om datainsamling rörande femicide rekommenderar EIGE till Sverige att:

- utveckla en definition av femicide för statistisk datainsamling,
- implementera en process för kontinuerlig datainsamling,
- vid datainsamlingen lägga till variabler som beskriver sammanhanget och omständigheterna kring det dödliga våldet,
- jämföra och slå samman offrets och förövarens variabler samt
- säkerställa att den könade aspekten av dödligt våld blir synlig.²³

EIGE tydliggör att systematisk kunskap om det dödliga våldet i Sverige skulle möjliggöra bättre anpassade våldspreventiva insatser.

²¹ European Institute for Gender Equality (2021b).

²² European Institute for Gender Equality (2021b).

²³ European Institute for Gender Equality (2021c).

UPPDRAGETS GENOMFÖRANDE

Kapitlet beskriver hur uppdraget har genomförts genom samverkan mellan berörda myndigheter, dialog med kunskapsbärande myndigheter och civilsamhällesorganisationer samt en gemensam process för att ta fram indikatorer. Det behandlar även hur arbetet kvalitetssäkrats och kvalitetskriterier för indikatorer.

Tillvägagångssätt för genomförande

För att kunna bedöma vilka indikatorer som ska användas för uppföljning av nollvisionen för våld mot kvinnor har följande delar genomförts:

- Översyn och precisering av vad som ska följas med hjälp av indikatorerna.
- Kartläggning och faktainsamling om vilka indikatorer som används inom EU för uppföljning av dödligt våld mot kvinnor.
- Kartläggning och faktainsamling om vilken typ av indikatorer som används för uppföljning av andra nollvisioner eller andra former av dödligt våld i Sverige.
- Kartläggning av vilka relevanta indikatorer för uppföljning av nollvisionen som det i dagsläget finns befintlig statistik för i Sverige, och för vilka indikatorer det krävs utveckling av nya datakällor, metoder eller förändringar i befintliga insamlingar.
- Dialogmöten för att inhämta kunskap och erfarenheter från de kunskapsbärande myndigheterna länsstyrelserna, Nationellt centrum för kvinnofrid, Polismyndigheten och Rättsmedicinalverket samt från civilsamhällesorganisationerna MÄN, Roks och Unizon.

Samverkan och förankring

Möten med samverkansmyndigheterna

Mot bakgrund av den korta redovisningstiden har samverkansmyndigheterna (Brå, Jämställdhetsmyndigheten, SCB och Socialstyrelsen) beslutat att Jämställdhetsmyndigheten samlar in underlag, och att myndigheterna tillsammans bedömer vilka indikatorer som ska användas för uppföljning av nollvisionen. I arbetet har var och en av myndigheterna bidragit med sin samlade kunskap.

Jämställdhetsmyndigheten har i rollen som samordnande myndighet för uppdraget sammankallat de andra myndigheterna och haft huvudansvar för att sammanställa delredovisningen till regeringen. Uppstartsmöte på chefsnivå ägde rum den 11 maj och på utredarnivå den 22 maj 2026. På mötena tolkade myndigheterna uppdraget tillsammans och kom överens om en plan för genomförande. På ett heldagsmöte 8 juni togs förslaget till indikatorer fram. Förslaget bearbetades därefter av Jämställdhetsmyndigheten som har utarbetat rapporten baserat på dialog och

samverkan med Brå, SCB och Socialstyrelsen. Samverkansmyndigheterna har även bidragit till rapporten genom två skriftliga inspelsrundor samt slutgodkännande av rapporten.

Möten med kunskapsbärande myndigheter

Kunskap och erfarenhet har inhämtats från länsstyrelserna, Polismyndigheten, Rättsmedicinalverket och Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK). Detta har gjorts genom ett digitalt möte 29 maj och genom två skriftliga inspelsrundor på rapporten vecka 25 och veckorna 28–32.

Möte med civilsamhällesorganisationer

Kunskap och erfarenhet har även inhämtats från civilsamhällesorganisationerna MÄN, Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige (Roks) och Unizon. Detta har gjorts genom digitala möten 22 och 26 juni.

Kvalitetssäkring

Kvalitetssäkring av arbetsprocessen och slutprodukten säkerställs genom att arbetet bedrivs av en grupp med bred representation av olika kompetensområden på myndigheterna. Det inkluderar mäns våld mot kvinnor, prostitution och människohandel för sexuella ändamål, hedersrelaterat våld och förtryck, uppföljning, statistik och indikatorer. Uppdragets natur som samverkansuppdrag bidrar i sig till att arbetet kvalitetssäkras brett hos respektive myndighet.

Statistiska indikatorer

Det finns ingen allmänt vedertagen definition av en ”statistisk indikator”, men det finns återkommande inslag av hur myndigheter beskriver statistiska indikatorer.

Krav och kriterier för indikatorer

Nationellt finns flera exempel på när myndigheter beskrivit önskvärda egenskaper hos indikatorer som är avsedda att användas i uppföljningar på olika områden, till exempel Socialstyrelsen²⁴ och Statskontoret²⁵.

De egenskaper som nämns avser i regel sådant som kan kopplas till kvalitetskriterierna och dess huvudkomponenter som tillämpas inom den officiella statistiken²⁶ respektive krav som formuleras i relation till dessa. En fördel med att i genomförandet av det här deluppdraget utgå från kriterierna och huvudkomponenterna för kvalitet i den officiella statistiken är att dessa bygger på en vedertagen terminologi där det finns rutiner för att värdera och dokumentera statistikens kvalitet i relation till ändamålet.

²⁴ Socialstyrelsen (2020).

²⁵ Statskontoret (2023; 2026).

²⁶ SCB (2016).

Krav och kriterier för officiell statistik

Av SCB:s föreskrifter om kvalitet för den officiella statistiken (SCB-FS 2016:17) följer att kvalitetsbegreppet har fem huvudkomponenter som i sin tur är uppdelade i underkomponenter enligt nedan. För vissa av underkomponenterna finns även ytterligare delkomponenter.

- relevans
 - ändamål och informationsbehov
 - statistikens innehåll
- tillförlitlighet
 - tillförlitlighet totalt
 - osäkerhetskällor
 - preliminär statistik jämförd med slutlig
- aktualitet och punktlighet
 - framställningstid
 - frekvens och punktlighet
- tillgänglighet och tydlighet
 - tillgång till statistiken
 - möjlighet till ytterligare statistik
 - presentation
 - dokumentation
- jämförbarhet och sammanvändbarhet
 - jämförbarhet över tid
 - jämförbarhet mellan grupper
 - sammanvändbarhet i övrigt
 - numerisk överensstämmelse

Kvalitetskrav för de olika komponenterna utformas med utgångspunkt i ändamålet, till exempel hur ofta statistiken behöver vara tillgänglig för att svara mot användarnas informationsbehov eller hur stor osäkerhet som kan anses vara acceptabel. Beslut om statistikens innehåll utgår från statistikens ändamål och beaktar statistikens kvalitet, kostnader och uppgiftslämnarbörda.

Kvalitetskrav för indikatorer inom det här uppdraget

För att säkerställa kvaliteten i de indikatorer som föreslås inom uppdraget hämtas statistiken i första hand från register eller undersökning där en statistikansvarig myndighet antingen är ansvarig eller producent. När statistik hämtas från andra källor görs en särskild kvalitetsvärdering. För samtliga indikatorer tillämpas följande kvalitetskrav:

- Relevans
 - Indikatorerna ska spegla hela bredden av nollvisionens målområden.

- Utfallsindikatorer ska mäta faktiska utfall med avseende på målen och inte effekter av specifika insatser.
- Indikatorerna ska ha en otvetydig riktning vilket gör det möjligt att entydigt uttala sig om huruvida en förändring i indikatorvärdet är positiv eller negativ.
- Indikatorerna bör om möjligt ha en numerisk målnivå.
- Aktualitet och punktlighet
 - Indikatorerna ska möjliggöra årliga uppföljningar.
 - Indikatorerna ska i möjligaste mån bygga på data som inte är mer än två år gammal.
- Tillgänglighet och tydlighet
 - Indikatorerna ska tillgängliggöras regelbundet och på ett för användarna förutsägbart sätt. På sikt behöver det anges när på året statistiken ska tillgängliggöras.
 - Indikatorerna ska tydligt presenteras med tillräcklig information.
- Jämförbarhet och användbarhet
 - Indikatorerna ska vara jämförbara över tid

Rättsliga förutsättningar

Det finns inom det fortsatta uppdraget rättsliga och praktiska förutsättningar som kommer att behöva utredas innan det går att fastslå vilken statistik som kommer att kunna tas fram nu och på sikt, samt under vilka förutsättningar. De rättsliga förutsättningarna har på grund av den korta utredningstiden fram till delredovisning inte hunnit utredas tillräckligt.

RESULTAT

Resultatkapitlet är indelat i tre delar. Den första delen redovisar de kartläggningar som genomförts av utgångsläget för att ta fram utfallsindikatorer. Den andra delen presenterar det förslag på utfallsindikatorer som föreslås användas för årlig uppföljning av nollvisionen för dödligt våld mot kvinnor, samt överväganden bakom förslaget. Den tredje delen innehåller inledande överväganden inför ett kommande förslag på olika typer av indikatorer som kan användas för uppföljning av nollvisionen för dödligt våld mot kvinnor vart fjärde år.

Kartläggningar

Dialogmöten

I det här avsnittet redovisas de kunskaper och erfarenheter som de kunskapsbärande myndigheterna och civilsamhällesorganisationerna bidrog med till uppdraget.

Kunskapsbärande myndigheter

De kunskapsbärande myndigheterna välkomnar en uppföljning av dödligt våld mot kvinnor som inkluderar alla former av våld mot kvinnor oavsett om det förekommer i en nära relation, i en hederskontext eller utan koppling till nära relation. Samtliga ser behovet av att göra liknande utredningar för detta våld som de utredningar Socialstyrelsen gör beträffande dödligt och allvarligt våld i nära relationer, med syftet att dra lärdomar av fallen beträffande hur välfärdssystemet fungerar. Sådana utredningar ger kunskap om var samhället brustit, och utifrån den kunskapen går det att formulera satsningar för att komma till rätta med bristerna.

Länsstyrelserna lyfter särskilt fram vikten av att måtten som föreslås ska kunna tillämpas på lokal och regional nivå samt att antalet dödade kvinnor ska delas upp utifrån län.

Polismyndigheten lyfter särskilt fram att indikatorerna bör bygga på fler datakällor än kriminalstatistiken för att uppföljningen ska kunna användas för våldsförebyggande ändamål. Polismyndigheten lyfter även fram att kvaliteten på myndighetens registreringar av brott i anmälningssystemen kan förbättras och bli mer enhetlig, vilket skulle ge mer tillförlitlig statistik.

Rättsmedicinalverket ser begränsade möjligheter med att använda data från myndigheten till indikatorer gällande nollvisionen, utöver vad som redan samlas in. Däremot kan myndigheten bidra med såväl rättsmedicinsk som rättspsykiatrisk kunskap och erfarenheter i samband med de fördjupade uppföljningar som ska genomföras vart fjärde år. I ärenden som rör riskutredningar har Rättsmedicinalverket infört möjligheten att registrera relationen mellan offer och förövare utifrån variablerna partner/före detta partner, annan närstående,

kamrat/bekant och obekant. Även kontext för dåden, såsom brott i nära relation, hedersrelaterat brott och sexualbrott över internet/sociala medier kan registreras.

Nationellt centrum för kvinnofrid understryker att varje dödad kvinna är ett misslyckande från samhällets sida. Samtidigt innebär det låga antalet fall att statistiken inte kan delas upp i alltför små grupper, vilket gör det svårt att dra robusta slutsatser om utvecklingen på samhällsnivå. NCK anser att det är rimligt att i delredovisningen fokusera på utfallsindikatorer, och lyfter samtidigt vikten av att i resterande uppdrag fokusera på struktur- och processindikatorer som följer utvecklingen av det dödliga våldet mot kvinnor. Detta framförs som nödvändigt för att nollvisionen ska kunna följas upp på ett bra sätt. Den kunskapen kan därefter, i kombination med forskning om vad som påverkar omfattningen av femicide, ligga till grund för politiska beslut om effektiva åtgärder för att förebygga dödligt våld mot kvinnor.

Civilsamhällesorganisationer

I likhet med de kunskapsbärande myndigheterna så välkomnar civilsamhällesorganisationerna MÄN, Roks och Unizon uppföljning av nollvisionen för dödligt våld mot kvinnor. Samtliga påtalar samtidigt vikten av att också följa upp samhällets förutsättningar och förmåga att förebygga våldet. De ser också ett behov av att göra liknande utredningar för alla former av könsrelaterade dödanden av kvinnor som de utredningar Socialstyrelsen gör beträffande dödligt och allvarligt våld i nära relationer, med syftet att identifiera brister i samhällets skyddsnät och ge regeringen underlag för beslut om åtgärder.

Samtliga organisationer understryker vikten av att i arbetet utgå från en sammanhållen våldsförståelse där det dödliga våldet mot kvinnor är en del, om än den allvarligaste graden, av våld mot kvinnor. I det våldsförebyggande arbetet behöver arbete ske på flera nivåer samtidigt: både förhindra dödligt våld och förebygga att våld överhuvudtaget utövas mot kvinnor.

Särskilda medskick från MÄN och Roks var att inkludera osäkra femicide i statistiken, på liknande sätt som osäkra suicid räknas in i statistiken för suicid. Roks påtalade även vikten av att se dödligt våld mot kvinnor som ett uttryck för makt och kontroll, och inte enbart i uppföljningen luta sig på förövarens motiv till dådet. Med ett ensidigt fokus på förövarens motiv till dådet följer en risk att förklaringarna till våldet individualiseras och härleds till avvikelse, såsom psykisk ohälsa eller missbruk.

Särskilda medskick från Unizon var att uppföljningen av dödligt våld mot kvinnor i Sverige bör använda sig av EIGE:s ramverk för femicide då det utgör ett robust verktyg i bedömningen av om ett fall av dödligt våld mot kvinnor är att räkna som könsrelaterat dödande av kvinnor. Unizon betonade även vikten av att indikatorerna för uppföljning av dödligt våld mot kvinnor är tydliga, enkla och obligatoriska mått som kan tillämpas på regional och lokal nivå.

Befintliga källor

Avsnittet ger en översikt över de återkommande uppföljningar som berör dödligt våld mot kvinnor samt statistik, register och databaser som innehåller relevanta uppgifter. Det ger även en inledande beskrivning av dessa datakällors möjligheter och begränsningar när det gäller att bidra med information för att följa upp dödligt våld mot kvinnor i Sverige.

Det finns i dagsläget inte något återkommande dataunderlag som samlat belyser olika former av dödligt våld mot kvinnor i Sverige och inkluderar alla former av våld mot kvinnor oavsett om det förekommer i en nära relation, i en hederskontext eller utan koppling till nära relation. Det finns dock dataunderlag som behandlar vissa aspekter av det dödliga våldet mot kvinnor, såsom Brås statistik över konstaterade fall av dödligt våld i Sverige. Det gör också Socialstyrelsens skade- och dödsfallsutredningar av vuxna som utsatts för dödligt våld eller försök till dödligt våld av närstående, och av barn som utsatts för grovt eller dödligt våld.

För att få en tydlig bild av omständigheterna kring det dödliga våldet mot kvinnor i Sverige kan information från olika befintliga statistikällor, register och databaser bidra med viktig kunskap. I det fortsatta arbetet med uppdraget kommer rättsliga och praktiska förutsättningar för att kombinera uppgifter från dessa olika källor att utredas.

Nedan redovisas de återkommande uppföljningar, statistik, register och databaser som innehåller uppgifter av relevans för uppföljningen av dödligt våld mot kvinnor.

Konstaterade fall av dödligt våld

Brå publicerar årligen officiell statistik på konstaterade fall av dödligt våld i Sverige, i vilken de granskar samtliga anmälningar om fullbordat dödligt våld som registrerats i Polismyndighetens och Åklagarmyndighetens ärendehanteringssystem under ett kalenderår. Genom granskningen görs en bedömning om dödligt våld föreligger eller inte för varje enskilt fall. Flertalet av anmälningarna om fullbordat dödligt våld visar sig handla om exempelvis suicid, överdoser eller olyckor och i vissa fall förekommer dubblettanmälningar. Resultaten från granskningen presenteras i statistiken. De huvudsakliga informationskällorna är brottsanmälan, slutredovisningsuppgift²⁷, samtal med polis eller åklagare samt domar. De brottsrubriceringar som ingår är mord, dråp, barnadrap och vållande till annans död. I rapporten publiceras uppgifter om antal dödade kvinnor uppdelat på:

- åldersgrupp (Under 18 år, 18 år eller äldre)
- relation (närstående i parrelation, närstående genom släktskap eller familj)
- våldsmetod (med skjutvapen, med kniv, övrig våldsmetod)
- polisregion (storstad, övriga)

²⁷ Definition slutredovisningsuppgift: När en förundersökning har sammanställts i ett förundersökningsprotokoll och slutredovisats till en åklagare som fattar beslut i åtalsfrågan.

I statistiken redovisas däremot inte uppgifter om motiv till dådet, kön eller ålder på förövaren och fullständiga uppgifter om ålder på offret.

Dödligt våld i Sverige sedan 1990

Brå har publicerat fyra forskningsrapporter som innehåller analyser av utvecklingen av dödligt våld sedan 1990. Rapporterna bygger på ett material som utgår från konstaterade fall av dödligt våld. Det är FoU-enheten vid Brå som samlar in materialet för forskningsändamål. Datainsamlingen är resurskrävande och följer inte något särskilt uppdrag, utan är egeninitierad.

Det insamlade forskningsmaterialet har sin utgångspunkt i polisanmälningar om fullbordat mord och dråp, barnadråp, vållande till annans död i samband med misshandel, och terroristbrott som omfattar något av detta. Material som begärs in är förundersökningar samt domar inklusive bilagor, såsom stämningsansökningar, eventuella personutredningar från frivården, så kallade §7-undersökningar eller rättspsykiatriska undersökningar.

Materialet har samlats in under ett antal tillfällen med ungefär fyra års mellanrum. Det har skett en utveckling av insamlingen med fler uppgifter som ingår i materialet över tid medan Brå samtidigt har eftersträvat att undvika större förändringar för att bibehålla jämförbarhet över tid. Till exempel inkluderas numer även uppgifter om de gärningspersoner som inte har utfört den dödliga handlingen men som döms för anstiftan eller medhjälp vid brottet. Under kommande tio år sker ett mer kontinuerligt arbete med datainsamlingen.

Analyserna i rapporterna belyser trender och karaktären av olika typer av dödligt våld samt uppgifter om offren och gärningspersonerna. Syftet är att ge en fördjupad bild av omständigheterna vid brotten och hur dessa utvecklats över tid och redovisas vanligtvis i glidande medelvärde av fyra år. De uppgifter som redovisas för dödade kvinnor är:

- åldersgrupp på brottsoffer
- brottsoffrets användning av narkotika och alkohol
- brottsplats
- när på dygnet som brottet skett
- förekomst av skjutvapen, kniv, trubbigt tillhygge, handkraftsvåld, strypning/kvävning/hängning
- hur snabbt förloppet varit
- kön på gärningspersonen
- relation till gärningspersonen
- förekomst av psykisk ohälsa hos gärningspersonen
- om brottet skett i kriminell miljö eller inte
- motiv vid olika former av dödligt våld
- förekomst av tidigare våld mellan brottsoffer och gärningsperson

Forskningsmaterialet innehåller således flera uppgifter av relevans för uppföljning av dödligt våld mot kvinnor. Brå gör dock bedömningen att materialet inte är lämpligt för framställning av indikatorer.

Skade- och dödsfallsutredningar

Socialstyrelsen genomför löpande så kallade skade- och dödsfallsutredningar som vartannat år sammanfattas i två rapporter. Den ena rapporten behandlar vuxna som utsatts för dödligt våld eller försök till dödligt våld av närstående och den andra behandlar barn som utsatts för grovt eller dödligt våld. Syftet med utredningarna är att identifiera brister i samhällets skyddsnät och ge regeringen underlag för beslut om åtgärder. Målet är att förebygga att barn far illa och att vuxna utsätts för våld eller andra övergrepp av närstående. En förutsättning för att Socialstyrelsen ska få utreda ett ärende är att en underrättelse inkommit från åklagare eller Polismyndigheten. När en underrättelse har kommit in gör Socialstyrelsen en bedömning av om ärendet ska utredas eller inte utifrån kriterierna i lagen om utredningar för att förebygga vissa skador och dödsfall. Socialstyrelsen begär in handlingar från de verksamheter som brottsoffret och gärningspersonen haft kontakt med före det aktuella brottet. Det handlar exempelvis om utredningar, förundersökningar, journaler och beslut från polis, socialtjänst och hälso- och sjukvård. Sedan verksamhetens start 2008 har det varit problem att få in underrättelser om samtliga fall som Socialstyrelsen ska underrättas om. Problemet kvarstår i viss utsträckning.

De uppgifter som samlas in om fallen är:

- kön
- ålder
- relation
- brott som brottsoffret utsattes för
- hedersmotiv
- tillvägagångssätt
- påföljd
- födelseland
- bostadssituation
- sysselsättning
- gärningspersonens utbildningsnivå
- fysisk funktionsnedsättning
- psykiatrisk diagnos
- skadligt bruk och beroende
- om Rättsmedicinalverket gjorde en utredning efter brottet
- suicidtankar inom 12 månader före brottet
- suicidförsök inom 12 mån före brottet
- socialt nätverk

- tidigare våld mot brottsoffret
- tidigare våld mot någon annan
- tidigare domar gällande våld mot brottsoffret
- tidigare våld mot gärningspersonen
- gärningspersonens tidigare våld mot brottsoffret känt av någon person eller samhällsaktör
- riskfaktorer för att utöva våld eller för att utsättas för våld
- förekomst av olika relevanta myndighetskontakter senaste året

Skade- och dödsfallsutredningarna innehåller däremot inte uppgifter om kvinnor som dödsats av andra än närstående, såsom bekanta eller obekanta gärningspersoner.

Dödsorsaksregistret (DORS)

Socialstyrelsen är registerhållare för Dödsorsaksregistret som ger underlag för den officiella statistiken om dödsorsaker i Sverige. Registrets data används också för beskrivningar av befolkningens hälsa, som underlag för insatser i hälso- och sjukvården och för forskning. Syftet med Dödsorsaksregistret är att kunna beskriva dödsorsaker och följa dödlighetens utveckling i Sverige.

Dödsorsaksregistret innehåller uppgifter om samtliga dödsfall som inträffat i Sverige eller där personer som är folkbokförda i Sverige avlider utomlands. Det uppdateras varje månad för användning i myndighetens statistikproduktion och även för utlämning till registerbaserad forskning.

Uppgifter i Dödsorsaksregistret av relevans för uppföljning av nollvisionen för dödligt våld mot kvinnor är:

- fastställd dödsorsak (underliggande och multipla dödsorsaker)
- kön
- ålder
- dödsplats (sjukhus, sjukhem eller särskilt boende, privat bostad, annan/okänd)
- geografisk plats (kommun och län som kvinnorna har dödsats i)
- de dödade kvinnornas kommun och län från folkbokföringen

Dödsorsaksregistret skulle kunna tillföra uppgifter om dödsorsak, ålder, geografisk plats, samt dödsplats för offren som dödsats i Sverige eller för offer som är folkbokförda i Sverige och dödsats utomlands men innehåller däremot inte uppgifter som kan kopplas till förövaren.

Patientregistret (PAR)

Socialstyrelsen är registerhållare för Patientregistret, som innehåller uppgifter om vårdkontakter inom den specialiserade hälso- och sjukvården i Sverige. Syftet med Patientregistret är att möjliggöra uppföljning och utveckling av hälso- och sjukvården.

Patientregistret omfattar samtliga avslutade vårdtillfällen i slutenvården samt besök i specialiserad öppenvård. Uppgifter rapporteras löpande från regionerna och privata vårdgivare.

Uppgifter i Patientregistret av relevans för uppföljning av nollvisionen för dödligt våld mot kvinnor är:

- diagnoser och skadeorsaker (inklusive våldsrelaterade skador)
- vårdkontakter och vårdtillfällen
- kön
- ålder
- vårdgivande enhet

Patientregistret skulle kunna tillföra uppgifter om psykisk ohälsa, avsiktligt självdestruktiv handling, alkohol/drogmissbruk samt uppgifter om offers och förövares vårdkontakter i form av användning av slutenvård och specialiserad öppenvård men innehåller däremot inte uppgifter från primärvården eller uppgifter som kan kopplas till förövaren.

Registret över ekonomiskt bistånd

Socialstyrelsen är registerhållare för registret över ekonomiskt bistånd, som innehåller uppgifter om personer och hushåll som har beviljats ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen i Sverige. Syftet är att följa upp socialtjänstens insatser och utvecklingen av behovet av ekonomiskt bistånd över tid.

Registret omfattar uppgifter om samtliga personer som har mottagit ekonomiskt bistånd och rapporteras årligen från kommunerna.

Uppgifter i registret av relevans för uppföljning av nollvisionen för dödligt våld mot kvinnor är:

- förekomst av ekonomiskt bistånd
- kön
- ålder

Registret skulle kunna tillföra uppgifter om offers och förövares stödkontakt, om socioekonomisk utsatthet och om insatser varit aktuella men innehåller däremot inte uppgifter om våldsförekomst. Det finns även ytterligare datakällor som skulle kunna tillföra uppgifter om ekonomisk utsatthet, till exempel Inkomst- och taxeringsregistret eller socioekonomiska index.

Registret över insatser för barn och unga

Socialstyrelsen är registerhållare för registret över insatser för barn och unga, som innehåller uppgifter om barn och unga som får individuellt behovsprövade insatser enligt socialtjänstlagen (SoL) eller lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU). Syftet är att möjliggöra uppföljning av socialtjänstens arbete och utvecklingen av sociala insatser över tid.

Registret omfattar uppgifter om samtliga barn och unga (0–20 år) som beviljats insatser och rapporteras löpande från kommunerna.

Uppgifter i registret av relevans för uppföljning av nollvisionen för dödligt våld mot kvinnor är:

- förekomst av insatser (t.ex. placering eller öppenvårdsinsats)
- insattstyp och omfattning
- tidpunkt och varaktighet

Registret över insatser för barn och unga skulle kunna tillföra uppgifter om offers och förövares stödkontakt gällande barn och om insatser varit aktuella men innehåller däremot inte uppgifter om relationen mellan offer och förövare, motiv eller detaljerad information om våldsutsatthet, även om insatserna i vissa fall kan vara relaterade till sådana omständigheter.

Läkemedelsregistret

Socialstyrelsen är registerhållare för läkemedelsregistret, som innehåller uppgifter om förskrivna och uthämtade läkemedel inom öppenvården i Sverige. Syftet är att följa upp läkemedelsanvändning och hur den utvecklas över tid.

Registret omfattar samtliga läkemedel som expedierats på apotek och rapporteras löpande.

Uppgifter i registret av relevans för uppföljning av nollvisionen för dödligt våld mot kvinnor är:

- förskrivna och uthämtade läkemedel
- läkemedelstyper (t.ex. psykofarmaka)
- tidpunkt för expediering

Läkemedelsregistret skulle kunna tillföra uppgifter om de receptbelagda läkemedel som förskrivits till förövaren men innehåller däremot inte uppgifter om diagnos, indikation för behandling, eller omständigheter som direkt belyser våldsutsatthet, relationen mellan offer och förövare, kontext eller motiv.

Medicinska födelseregistret (MFR)

Socialstyrelsen är registerhållare för Medicinska födelseregistret, som innehåller uppgifter om graviditeter, förlossningar och nyfödda barn i Sverige. Syftet är att följa upp mödr hälsa och barns hälsa vid födelsen över tid.

Registret omfattar i princip samtliga födslar i Sverige och baseras på uppgifter rapporterade från mödravård, förlossningsvård och neonatalvård. Uppgifterna rapporteras löpande.

Uppgifter i registret av relevans för uppföljning av nollvisionen för dödligt våld mot kvinnor är:

- graviditets- och förlossningsuppgifter
- moderns hälsa och vårdkontakter under graviditeten

Medicinska födelseregistret skulle kunna tillföra uppgifter om offrens eventuella graviditeter och förlossningar, samt deras hälsa och vårdkontakter under graviditeten men innehåller däremot inte uppgifter om våldsutsatthet, relationen mellan offer och förövare eller andra omständigheter som direkt belyser våld i nära relation, även om vissa riskfaktorer kan studeras indirekt.

Personer lagförda för brott

Den officiella statistiken över personer lagförda för brott baseras inte på något enskilt register utan framställs av Brå genom sammanställning av uppgifter ur administrativa system från Domstolsverket, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten samt Tullverket. Statistikens ändamål är att belysa lagföringsbeslutens omfattning, struktur och utveckling, påföljdernas nivå och utveckling samt personerna som lagförs för brott och hur de fördelar sig med avseende på kön, ålder och tidigare belastning. Statistiken omfattar samtliga lagföringsbeslut som meddelats under ett kalenderår. Med lagföring avses fällande domar i tingsrätt samt godkända strafförelägganden och meddelade åtalsunderlåtelse. Uppgifterna samlas in från myndigheternas ärendehanteringssystem och granskas av Brottsförebyggande rådet innan statistiken sammanställs.

Statistiken uppdateras årligen och redovisas per kalenderår. En person kan förekomma flera gånger i statistiken om personen lagförs vid flera tillfällen under samma år.

Uppgifter i lagföringsstatistiken av relevans för uppföljning av nollvisionen för dödligt våld mot kvinnor är:

- typ av brott (huvudbrott)
- påföljd
- kön
- ålder
- regional fördelning av lagföringarna

Statistiken innehåller däremot inte uppgifter om offrets kön eller relationen mellan offer och gärningsperson. Undantaget brottet grov kvinnofridskränkning där uppgift om offrets kön samt relation mellan offer och gärningsperson finns angivet i lagrummet för brottstypen.

Statistiken över misstänkta personer

Den officiella statistiken över misstänkta personer baseras inte på något enskilt register utan framställs av Brå genom sammanställning av uppgifter ur administrativa system från Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten samt Tullverket. Statistikens ändamål är att ge en bild av nivå, struktur och utvecklingen av de personer som misstänkts för brott. Statistiken över misstänkta personer omfattar samtliga straffmyndiga personer som registrerats som minst skäligen misstänkta för brott.

Uppgifter i misstankestatistiken av relevans för uppföljning av nollvisionen för dödligt våld mot kvinnor är:

- typ av brott
- kön, brottsoffer och misstänkt person (förövare)
- ålder, brottsoffer och misstänkt person (förövare), samt
- relation.

Förslag på utfallsindikatorer för årlig uppföljning

Givet den korta tidsramen för delredovisningen har förslaget på indikatorer för att följa nollvisionen för dödligt våld mot kvinnor avgränsats till att redovisa utfallsindikatorer. Förslaget som lämnas innebär dock att fortsatt utredning krävs för att avgöra om tillräckliga uppgifter finns, kvaliteten på dessa uppgifter, vilka indelningar som är möjliga med hänsyn till risk för röjande och tolkningsbara underlag för analys.

Förslagen till utfallsindikatorer utgörs av:

- Kvinnor och flickor som har dödats
- Förövare som har medverkat till dödandet av kvinnor och flickor

Antalet kvinnor och flickor som dödats är inte alltid detsamma som antalet förövare. Vid samma fall kan det finnas flera förövare och i vissa fall kan det saknas uppgifter om förövare. För att kunna ta hänsyn till när det finns flera förövare vid samma fall behöver därför indikatorn Kvinnor och flickor som har dödats kompletteras med indikatorn Förövare som har medverkat till dödandet av kvinnor och flickor.

Datakälla för indikatorerna utgörs i första hand av statistiken över konstaterade fall av dödligt våld som tas fram av Brå.

Respektive indikator föreslås redovisas utifrån ett antal redovisningsgrupper i enlighet med beskrivningen av detta uppdrag. Utöver de redovisningsgrupper som omnämns av regeringen i uppdragsbeskrivningen (ålder på den som har utsatts, kön på förövaren, om förövaren är en närstående eller inte, och om heder är ett motiv till brottet) föreslås här ytterligare redovisningsgrupper. Dessa är:

- åldersgrupp på förövaren
- brottsplats
- geografisk plats
- våldsmetod
- övervåld
- otillbörlig hantering av den döda kroppen

Förslaget på indikatorer för årlig redovisning finns i **tabellerna 1-2** för Kvinnor och flickor som har dödats, respektive Förövare som har medverkat till dödandet av kvinnor och flickor. Där beskrivs även de kategorier/värden som ingår i redovisningsgrupperna.

Tabell 1. Förslag till indikator: Kvinnor och flickor som har dödats. Med redovisningsgrupper för årlig redovisning

Indikator/Mått	Redovisningsgrupp/kategorier eller värden
Dödade kvinnor eller flickor/Antal	Relation (mellan offer och gärningsperson) • Partner/före detta partner • Familj/släkt • Bekant • Obekant • Oklart/Går ej att fastställa
Dödade kvinnor eller flickor/Antal	Åldersgrupp (den ålder som uppnås under året) • 0–12 år • 13–17 år • 18–29 år • 30–49 år • 50–69 år • 70 år eller mer
Dödade kvinnor eller flickor/Antal	Förövarantal • En förövare • Minst två förövare • Okänt antal förövare
Dödade kvinnor eller flickor/Antal	Motiv* (Ja, Nej, Oklart/Går ej att fastställa) • Hedersmotiv • Kontrollmotiv • Sexuellt motiv • Hatbrottsmotiv²⁸ • Antidemokratiskt motiv
Dödade kvinnor eller flickor/Antal	Brottsplats (typ av byggnad eller miljö som kvinnan/flickan har dödats i) • Privat • Institutionell • Offentlig
Dödade kvinnor eller flickor/Antal	Geografisk plats, kommungrupp (kommungrupp kvinnorna eller flickorna dödade i utifrån definition av Sveriges kommuner och regioner, SKR) • Storstäder och storstadsnära kommuner • Större städer och kommuner nära större stad • Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner
Dödade kvinnor eller flickor/Antal	Våldsmetod* (Ja, Nej, Oklart/Går ej att fastställa) • Kniv eller annat vasst föremål • Skjutvapen • Trubbigt våld • Strypning inklusive kvävning • Övrigt
Dödade kvinnor eller flickor/Antal	Övervåld* (om övervåld förekommit vid dödandet, Ja, Nej)
Dödade kvinnor eller flickor/Antal	Otillbörlig hantering av den döda kroppen* (om kroppen har styckats, gömts, skändats, eller förflyttats, Ja, Nej)

Källa: Statistiken för konstaterade fall av dödligt våld som tas fram av Brå. *Förutsätter utredning av om det är möjligt att utveckla redovisningsgrupperna inom ramen för statistiken om konstaterade fall av dödligt våld.

²⁸ Inklusive på grund av kön och könsidentitet.

Tabell 2. Förslag till indikator: Förövare som har medverkat till dödandet av kvinnor eller flickor. Med redovisningsgrupper för årlig redovisning.

Indikator/Mått	Redovisningsgrupp/kategorier eller värden
Förövare/Antal	Kön • Man/pojke • Kvinna/flicka
Förövare/Antal	Åldersgrupp (den ålder som uppnås under året) • 0–12 år • 13–17 år • 18–29 år • 30–49 år • 50–69 år • 70 år eller mer

Källa: Statistiken för konstaterade fall av dödligt våld som tas fram av Brå.

Data för indikatorn *Kvinnor eller flickor som har dödats* och redovisningsgrupperna som ingår i förslaget hämtas i första hand från statistiken över konstaterade fall av dödligt våld. Brå har bedömt att några redovisningsgrupper går att utveckla medan några kräver ytterligare utredning för att avgöra om det kan utvecklas. De delar som avses att utvecklas och som i nuläget inte ingår i statistiken är:

- *Åldersgrupp* på offret
- *Relation* mellan offer och förövare (Bekant och Obekant utöver befintliga uppdelningar i relationer)
- *Förövarantal*
- *Motiv*
- *Brottsplats*
- *Geografisk plats*
- *Våldsmetod*
- *Övervåld*
- *Otillbörlig hantering av kroppen*

De tre sista punkterna i listan och punkten *Motiv* förutsätter utredning om det är möjligt att utveckla redovisningsgrupperna inom ramen för statistiken om konstaterade fall av dödligt våld.

Data för indikatorn *Förövare som har medverkat till dödandet av kvinnor eller flickor* behöver utvecklas genom att inkludera samtliga förövare som har medverkat avseende konstaterade fall av dödligt våld. Även i det här fallet behöver utvecklingsmöjligheten utredas närmare, framför allt om det kan redovisas med tillräcklig kvalitet. De delar som avses att utvecklas och som i nuläget inte ingår i statistiken är *kön* och *åldersgrupp* på förövaren.

Redovisning uppdelat i *motiv* är svårast att åstadkomma, då dessa uppgifter inte alltid framkommer i det underlag som Brå granskar.

Tre av de föreslagna motiven – hedersmotiv, hatbrottsmotiv och antidemokratiskt motiv – kan kopplas till om straffskärpningsgrunderna i punkterna 7, 9, 10 och 11 i 29 kap. 2 § BrB åberopades i åtalet eller domen. Dessa omfattar:

7. om ett motiv för brottet varit att kränka en person, en folkgrupp eller en annan sådan grupp av personer på grund av ras, hudfärg, nationellt eller etniskt ursprung, trosbekännelse, sexuell läggning, kön, könsidentitet eller könsuttryck eller annan liknande omständighet,
9. om brottet begåtts mot en person på grund av att han eller hon eller någon närstående innehaft ett uppdrag som förtroendevald i stat, kommun, region, Sametinget eller Europaparlamentet,
10. om ett motiv för brottet varit att bevara eller återupprätta en persons eller familjs, släkts eller annan liknande grupps heder, eller
11. om brottet begåtts mot en person på grund av att han eller hon eller någon närstående yrkesmässigt bedrivit nyhetsförmedling eller annan journalistik.

Dessa straffskärpningsgrunder kan kategoriseras till motiven:

- Hedersmotiv (29 kap. 2 § BrB p. 10)
- Hatbrottsmotiv (29 kap. 2 § BrB p. 7)
- Antidemokratiskt motiv (29 kap. 2 § BrB p. 9 och 11)

Andra motiv som ingår i ovanstående förslag vid uppföljning av dödligt våld mot kvinnor, men som inte har en tydlig koppling till straffskärpningsgrunder är kontrollmotiv och sexuella motiv.

Detta tillvägagångssätt för att få fram uppgifter om motiv har flera nackdelar. Det kan dröja länge innan fall prövas i domstol, vilket leder till eftersläpning i redovisningen. Vidare finns en risk att straffskärpningsgrunderna inte åberopas särskilt då det gäller så pass allvarlig brottslighet som dödligt våld eller att rättsväsendet saknar uppgifter om motiv. Därtill tillkommer ett mörkertal avseende motiv i de fall där någon gärningsperson inte identifieras. Sammantaget påverkar detta den årliga redovisningens tillförlitlighet vad gäller motiv.

Det återstår ytterligare arbete för att avgränsa och definiera kategorierna och värdena inom redovisningsgrupperna.

Förslaget på indikatorer utgår från regeringens instruktioner för uppdraget och från vad som kan förväntas utifrån Sveriges internationella åtaganden. Myndigheterna har beaktat såväl Europarådets partskommittés som EIGE:s rekommendationer till Sverige gällande datainsamling av dödligt våld mot kvinnor, men även slutsatserna från utredningen om genomförande av EU-direktivet 2024/1385. Det ses som mycket positivt om arbetet leder till mer jämförbar statistik inom EU.

Detta medför att indikatorerna i förslaget är uppdelade på fler kategorier än vad som efterfrågas av regeringen.

Inledande överväganden avseende uppföljning vart fjärde år

Samverkansmyndigheterna avser att även ta fram förslag på indikatorer på struktur- och processnivå i det fortsatta arbetet, och presentera dessa i slutredovisningen. Det motiveras av att indikatorer som rör samhällets förutsättningar att arbeta mot dödligt våld mot kvinnor (strukturindikatorer) och hur samhällets aktörer bedriver arbetet (processindikatorer) är lika viktiga att ta fram och följa som indikatorer som rör utfallet. Det är den fördjupade uppföljningen som kommer ge möjlighet att förstå sammanhangen för dåden och identifiera brister i samhällets skyddsnät. Med den kunskapen går det sedan att fatta beslut om insatser som bidrar till att förebygga dödligt våld mot kvinnor. Den fördjupade uppföljningen har stora likheter med de skade- och dödsfallsutredningar som Socialstyrelsen har i uppdrag att genomföra. Den fördjupade uppföljningen behöver utvecklas och planeras i relation till skade- och dödsfallsutredningarna.

En uppföljning som även baseras på struktur- och processindikatorer harmoniserar även väl med internationella åtaganden gällande uppföljning av arbete mot våld mot kvinnor och bland annat EIGE:s rekommendationer till Sverige. Myndigheterna avser att i det fortsatta arbetet med att utveckla indikatorer ha EIGE:s klassifikationssystem som utgångspunkt. Detta klassifikationssystem innehåller tydliga definitioner och indelningar av olika former av våld mot kvinnor, som är användbara för utvecklingen av indikatorer i Sverige.

Ytterligare redovisningsgrupper för indikatorerna som kan tillkomma i en mer fördjupad uppföljning är:

- kontext
- geografisk plats, län
- åldersskillnad mellan offer och förövare

Dessa ytterligare uppdelningar skulle göra det möjligt för myndigheterna att göra djupare analyser i syfte att förebygga dödligt våld mot kvinnor.

Utöver ovanstående motivering till vad som kan ingå i den fördjupade uppföljningen kan även indikatorer som i nuläget föreslås följas upp årligen inkluderas och analyseras. Det gäller exempelvis om en närmare utredning visar att antalet observationer för vissa redovisningsgrupper är för litet för att möjliggöra årlig publicering.

För en mer djupgående uppföljning av nollvisionen för dödligt våld mot kvinnor som beskrivs ovan kommer data behöva hämtas från fler datakällor än den årliga uppföljningen, som bygger på statistiken över konstaterade fall av dödligt våld. Exempel på datakällor som är intressanta att utreda vidare är:

- *Dödsorsaksregistret (Socialstyrelsen)*: För uppgifter om dödsorsak, ålder, geografisk plats, samt dödsplats för offren som dödats i Sverige eller för offer som är folkbokförda i Sverige och dödats utomlands.
- *Patientregistret (Socialstyrelsen)*: För uppgifter om psykisk ohälsa, avsiktligt självdestruktiv handling, alkohol/drogmissbruk samt uppgifter om offers och förövares vårdkontakter i form av användning av slutenvård och specialiserad öppenvård.
- *Registret över ekonomiskt bistånd (Socialstyrelsen)*: För uppgifter om offers och förövares stödkontakt, om socioekonomisk utsatthet och om insatser varit aktuella.
- *Registret över insatser för barn och unga (Socialstyrelsen)*: För uppgifter om offers och förövares stödkontakt gällande barn och om insatser varit aktuella.
- *Läkemedelsregistret (Socialstyrelsen)*: För uppgifter om de receptbelagda läkemedel som förskrivits till förövaren.
- *Medicinska födelseregistret (Socialstyrelsen)*: För uppgifter om offrens eventuella graviditeter och förlossningar, samt deras hälsa och vårdkontakter under graviditeten.

Som framgår av listan kan uppgifter från flera register som innehas av olika myndigheter behöva kopplas ihop för att ändamålsenliga analyser ska kunna genomföras.

ANALYS OCH SLUTSATSER

Kapitlet redovisar de centrala slutsatserna från arbetet med att ta fram indikatorer för uppföljning av nollvisionen för dödligt våld mot kvinnor. Först diskuteras förslaget på utfallsindikatorer för årlig uppföljning. Avslutningsvis behandlas det fortsatta arbetet inom uppdraget och hur uppföljningen av nollvisionen kopplas till den nationella strategins styrning och uppföljning.

Förslaget

Flera av de föreslagna indikatorerna och uppdelningarna (tabell 1–2) kommer att kunna redovisas med uppgifter som hämtas från statistiken över konstaterade fall av dödligt våld, medan några kräver en vidareutveckling av statistikens innehåll. I vissa fall bedöms en sådan utveckling vara möjlig, det gäller exempelvis *brottsplats* och *geografisk plats*. För andra indelningar som bland annat *motiv*, *övervåld*, *otillbörlig hantering av den döda kroppen* samt utveckling av ytterligare *våldsmetoder* är utvecklingsmöjligheterna oklara och behöver utredas. Detsamma gäller möjligheten att redovisa samtliga förövare som har medverkat till dödandet genom osjälvständiga brottsformer avseende dödligt våld. De delar som avses att utvecklas och som i nuläget inte ingår i statistiken är således:

- *Relation* mellan offer och förövare
- *Åldersgrupp* på offret
- *Motiv*
- *Brottsplats*
- *Geografisk plats*
- *Våldsmetod*
- *Övervåld*
- *Otillbörlig hantering av kroppen*
- *Kön och ålder* på förövaren

Det finns statistiska begränsningar i att redovisa kategorier eller värden med låga antal. I statistik som avser dödligt våld är det av sekretessskäl inte alltid möjligt att redovisa statistiken uppdelad på flera indelningar eftersom det skulle innebära risk för röjande av enskilda individer. Dels finns en risk att förändringar inom kategorier med låga antal beror på slumpmässig variation mellan olika år snarare än som ett resultat av våldsförebyggande insatser, vilket begränsar analysen och möjligheterna till slutsatser. Därför kan vissa kategorier/värden komma att slås ihop eller att flera årtal slås ihop för att få ett större antal inom respektive kategori/värde i det slutliga utformandet av indikatorer.

Förslaget baseras dels på de uppdelningar av indikatorer som regeringen efterfrågar, och dels på vad som kan förväntas utifrån Sveriges internationella

åtaganden. Myndigheterna har beaktat Europarådets partskommittés och EIGE:s rekommendationer till Sverige gällande datainsamling av dödligt våld mot kvinnor samt slutsatserna från utredningen om genomförande av EU-direktivet 2024/1385. Myndigheterna anser att det är mycket positivt att Sverige bidrar till att ta fram statistik som är jämförbar inom EU, i enlighet med EU-direktivet 2024/1385. Detta medför att indikatorerna i förslaget är uppdelade på fler kategorier än vad som efterfrågas av regeringen, nämligen ålder på förövaren samt plats och våldsmetod för dådet.

Det fortsatta arbetet inom uppdraget

Som framkommit i rapporten fokuserar delredovisningen på utfallsindikatorer för årlig uppföljning av nollvisionen på grund av den korta tidsramen. I det fortsatta arbetet med uppdraget kommer även struktur- och processindikatorer att ingå. De kan ge information om huruvida samhället har förutsättningar att agera och om dessa förutsättningar används. Sådana indikatorer, som även efterfrågas av de kunskapsbärande myndigheterna, kan användas för en mer fördjupad uppföljning som ger kunskap om var samhället brustit. Såväl de kunskapsbärande myndigheterna, som civilsamhällsorganisationerna efterfrågar liknande uppföljningar av alla könsrelaterade dödanden av kvinnor som Socialstyrelsen gör gällande dödligt och allvarligt våld i nära relationer med syftet att dra lärdomar av fallen beträffande hur välfärdssystemet fungerar. Med en sådan uppföljning skulle alla former av dödligt våld mot kvinnor, inte endast de som sker inom nära relationer, kunna förebyggas genom åtgärder som baseras på kunskap om hur det ser ut i Sverige och andra länder.

En uppföljning som baseras på struktur- och processindikatorer harmoniserar även väl med internationella åtaganden gällande arbete mot våld mot kvinnor och EIGE:s klassifikationssystem för uppföljning av femicide inom EU. Detta klassifikationssystem avser myndigheterna att ha som utgångspunkt för det fortsatta arbetet, då det innehåller tydliga definitioner och indelningar av olika former av våld mot kvinnor, som är användbara för utvecklingen av indikatorer i Sverige.

Slutligen kommer det myndighetsgemensamma utredningsarbetet framåt undersöka möjlig tillämpning av femicide som begrepp i Sverige. Den förståelse av det dödliga våldet mot kvinnor som begreppet fångar är en grundläggande utgångspunkt i den nationella strategin och också något som efterfrågas av civilsamhällsorganisationerna.

Nollvisionen i den nationella strategin

Den viktigaste lärdomen från framgångsrika nollvisionsmodeller, exempelvis inom trafiksäkerhetsområdet, är att visionen inte har fungerat som ett symboliskt mål utan som ett system som underlättar samordnad och målinriktad styrning. Den har förenat nollvisionens övergripande mål med etappmål, indikatorer, återkommande analys, aktörsgemensamma handlingsplaner, tydlig datainfrastruktur och prövning av om utvecklingstakten är tillräcklig. För relevanta myndigheter betyder det att i

samverkan underlätta för framtagande av statistik och annan relevant data för en långsiktig och jämförbar uppföljning.

Sverige har redan en tioårig nationell strategi inom området. Därtill har regeringen beslutat om uppdrag att utveckla en nationell samverkansstruktur och att stärka uppföljningen av de jämställdhetspolitiska delmålen, inklusive nollvisionen. Uppföljningen av nollvisionen bör därför inte utvecklas som ett separat spår, utan integreras i den samlade styrningen: både i det generella arbetet utifrån den nationella strategin för 2026–2035 och i den samverkans- och uppföljningsstruktur som förstärks genom regeringsuppdragen A2026/00420 och A2026/00417.

ENGLISH SUMMARY

This report is an interim report of the government commission concerning the follow-up of the gender-policy sub goals against violence, oppression, and exploitation and the zero vision for lethal violence against women. This interim report contains proposed indicators for following up on the zero vision for lethal violence against women.

On 09/04/2026, the Swedish government commissioned the Swedish Gender Equality Agency, the Swedish National Council for Crime Prevention, the National Board of Health and Welfare, and Statistics Sweden to propose follow-up indicators for the zero vision regarding lethal violence against women and the gender-policy sub goals against violence, oppression and exploitation. The part of the commission concerning the proposal of follow-up indicators for the zero vision regarding lethal violence against women will be presented on 1 September 2026.

The Swedish Gender Equality Agency has coordinated the commission, and the agencies have carried out a joint investigation and assessment of which indicators should be used. The following activities have been conducted within the scope of the commission:

- Consultation meeting to gather knowledge and experience from county administrative boards, the National Centre for Knowledge on Men's Violence Against Women, the Swedish Police Authority, Swedish National Board of Forensic Medicine, and also the civil society organisations MÄN, Roks, and Unizon.
- Review of indicators in the EU and Sweden, and also survey of data available in existing statistics and which of these require advanced data sources or methods.

Based on the national strategy, the violence included in the zero vision for lethal violence against women is defined as *lethal violence against girls and women, regardless of the relation to the perpetrator, as a result of a historic, unequal balance of power between men and women*. Or, in short: *gender-related killing of girls and women*. This reading of the problem is consistent with international definitions of the term “femicide”. This is an umbrella term used internationally to describe lethal violence against women, in cases where women are killed because they are women. Due to this correlation, the term “femicide” might be regarded as a relevant starting point for following up on the zero vision for lethal violence against women. However, the Swedish National Council for Crime Prevention has concluded that additional investigations regarding the term would be appropriate in the continuous official statistics, and also how this might impact the statistical product regarding confirmed cases of lethal violence. How to make the term measurable, in addition to what data sources are available and not available, or

possible to produce in a Swedish context, requires further review within the scope of the commission.

Proposed indicators for annual follow-ups on the zero vision for lethal violence against women and girls:

3. Women and girls killed
4. Perpetrators who have participated in the killing of women and girls

The indicator “Women and girls killed” is reported in the number of women and girls per the following classifications, should an analysis of the underlying data show that this is feasible:

- *Relationship between the victim and perpetrator.* Divided into the categories “Partner/former partner”, “Family/relative”, “Acquaintance”, “No relation”, “Unable to determine”.
- *Age group.* Divided into the categories “0–12 years”, “13–17 years”, “18–29 years”, “30–49 years”, “50–69 years”, “70 years or older”.
- *Number of perpetrators.* Divided into the categories “One perpetrator”, “At least two perpetrators”, “Unknown numbers of perpetrators”.
- *Motive.* “Honour-based motive”, “Control-based motive”, “Sexual motive”, “Motive related to hate crime”, “Anti-democratic motive”. Each type of motive is divided into the categories “Yes”, “No”, “Unclear/Unable to determine”.
- *Scene of crime.* Divided into the categories “Private”, “Institutional”, “Public”.
- *Geographic location.* Divided into the categories “Metropolitan cities and metropolitan-adjacent municipalities”, “Large city and municipalities near large cities”, “Small city/urban areas and rural municipalities”.
- *Type of violence.* “Knife or other sharp object”, “Firearm”, “Blunt force trauma”, “Strangulation, including suffocation”, “Other”. Each type of violence is divided into the categories “Yes”, “No”, “Unclear/Unable to determine”.
- *Excessive force.* Divided into the categories “Yes”, “No”.
- *Improper handling of the dead body.* Divided into the categories “Yes”, “No”.

The option to elaborate regarding *Motive*, *Type of violence*, *Excessive force* and *Improper handling of the dead body* requires further review.

The indicator “Perpetrators who have participated in the killing of women and girls” is reported by number of perpetrators, divided into the following categories, should an analysis of the underlying data show that this is feasible:

- *Gender.* Divided into the categories “Male”, “Female”
- *Age group.* Divided into the categories “0–12 years”, “13–17 years”, “18–29 years”, “30–49 years”, “50–69 years”, “70 years or older”.

The classifications above have been created based on what is desirable, but may be subject to change following additional joint reviews by the commissioned authorities. This may lead to adjustments prior to the final report.

The proposal is based on the classifications requested by the Swedish government in the commission statement and from Sweden's international obligations, such as Directive (EU) 2024/1385, and also recommendations from the European Council and the European Institute for Gender Equality (EIGE). The proposal presents a more detailed categorisation than what was requested by the government and would mean improved conditions for producing statistics comparable to those of the EU.

Future tasks will include incorporating indicators for structures and processes so as to find where public efforts are falling short, and provide a basis for possible preventative measures. This knowledge can then be used to inform policy decisions regarding measures to help prevent lethal violence against women.

The collaborating agencies have not had time to investigate and assess how femicide may be defined and be operationalised in a Swedish context within the allotted time before the interim report.²⁹ The data sources surveyed within the scope of the commission will be presented later in this interim report. However, the legal and practical conditions for using, and possibly developing, said data sources require further investigation. These matters will be subject for future research, among other matters. This knowledge is important as it allows society to see, prevent, and fight gender-based lethal violence towards women – and for achieving the stated zero vision.

²⁹ According to the Swedish National Council for Crime Prevention, additional research is required to determine if it is appropriate to use the term femicide, and if so, in what context.

REFERENSER

European Institute for Gender Equality (2021a). Defining and identifying femicide: a literature review.

European Institute for Gender Equality (2021b). Femicide: a classification system.

European Institute for Gender Equality (2021c). Measuring femicide in Sweden.

European Institute for Gender Equality (2026). Gender-based-violence. www.eige.europa.eu/gender-based-violence/femicide [2026-06-16].

Europarådet (2025). Rekommendation till Sverige om att bygga förtroende genom att tillhandahålla stöd, skydd och rättvisa på grundval av Istanbulkonventionen. IC-CP(2025)9.

Förordning (2017:937) med instruktion för Jämställdhetsmyndigheten.

Förordning (2021:995) om länsstyrelsernas regionala arbete mot mäns våld mot kvinnor.

Jämställdhetsmyndigheten (2024). Möjligheter och utmaningar med nollvision som arbetsätt. Förstudie om en nollvision för våld i nära relationer. Rapport 2024:01.

Jämställdhetsmyndigheten (2025). Fördjupad uppföljning av arbetet med att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor, strategiperioden 2017–2025. Rapport 2025:21.

Regeringen (2021). Åtgärdsprogram för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor 2021–2023. Diarienummer A2021/02397.

Regeringen (2023). Uppdrag till Jämställdhetsmyndigheten att göra en förstudie om en nollvision för våld i nära relationer. Diarienummer A2023/01267.

Regeringen (2025). Frihet från våld, förtryck och utnyttjande – En nationell strategi mot mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, utnyttjande i prostitution och människohandel samt hedersrelaterat våld och förtryck. Skr. 2025/26:245.

Regeringen (2026a). Uppdrag att delta i en nationell samverkansstruktur och utveckla arbetet mot våld, förtryck och utnyttjande. Diarienummer A2026/00420.

Regeringen (2026b). Uppdrag om uppföljning av delmålen mot våld, förtryck och utnyttjande och nollvisionen för dödligt våld mot kvinnor. Diarienummer A2026/00417.

Regeringen (2026c). Uppdrag till Polismyndigheten och Socialstyrelsen att föreslå åtgärder i syfte att förhindra vansinnesdåd. Diarienummer Ju2026/00764.

Socialstyrelsen (2020). Handbok för utveckling av indikatorer - För god vård och omsorg. Artikelnummer 2020-8-6877.

Statens offentliga utredningar (2026). Nya nätbrott och andra åtgärder för genomförandet av direktivet om bekämpning av våld mot kvinnor och våld i nära relationer. SOU 2026:34.

SCB (2016). SCBs föreskrifter om kvalitet för den officiella statistiken. SCB-FS 2016:17.

Statskontoret (2023). Små mått på stora värden Förslag på indikatorer för att följa upp det förvaltningspolitiska målet. Rapport 2023:2.

Statskontoret (2026). Myndigheten ska ta fram resultatindikatorer – Forum för ekonomisk styrning. <https://forum.statskontoret.se/styrning/resultatstyrning/resultatredovisning/resultatindikatorer/> [2026-06-30].

BILAGA 1. UPPDRAGSBESKRIVNING

Utdrag ur uppdrag om uppföljning av delmålen mot våld, förtryck och utnyttjande och nollvisionen för dödligt våld mot kvinnor

Brottsförebyggande rådet, Jämställdhetsmyndigheten, Socialstyrelsen och Statistiska centralbyrån ska gemensamt utreda och bedöma vilka indikatorer som ska användas för uppföljning av:

- det jämställdhetspolitiska delmålet att mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer och utnyttjande i prostitution och människohandel ska upphöra, med beaktande av den nationella strategin och dess strategiska områden och utgångspunkter,
- det jämställdhetspolitiska delmålet att hedersrelaterat våld och förtryck ska upphöra, med beaktande av den nationella strategin och dess strategiska områden och utgångspunkter, och
- nollvisionen för dödligt våld mot kvinnor, i den mån det är möjligt uppdelat utifrån ålder på den som har utsatts, kön på förövaren, om förövaren är en närstående eller inte, och om heder är ett motiv till brottet.

Myndigheterna ska ta fram ett urval av relevanta indikatorer samt sammanslagna indikatorer, som kan utgöra kärnindikatorer för en långsiktig och jämförbar uppföljning.

Myndigheterna ska beakta de punkter som rör uppföljning och datainsamling i rekommendationer till Sverige om förtroendeskapande genom stöd, skydd och rätt på grundval av Istanbulkonventionen som beslutades av partskommittén den 5 juni 2025.

Jämställdhetsmyndigheten ska med stöd av länsstyrelserna förbereda för att fortsätta den årliga uppföljningen med utgångspunkt i de indikatorer som tas fram inom detta uppdrag, samt för att vart fjärde år genomföra en fördjupad uppföljning av utvecklingen i förhållande till delmålen, nollvisionen och arbetet i enlighet med den nationella strategin.

Jämställdhetsmyndigheten | Vikingsgatan 3, 411 04 Göteborg
031-392 90 00 | info@jamstalldhetsmyndigheten.se | jamstalldhetsmyndigheten.se